

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.133.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 6. szám.

Február hó 11.

Nyilas „eszmevédelem”

Épületes jelenet színhelye volt az elmúlt héten a parlament folyosója; egy nyilas képviselő arculította „eszmetestvérét” és hogy parázs verekedés nem támadt, az csak annak volt köszönhető, hogy a lélekemelőnek nem nevezhető jelenet szemtanúi beavatkoztak a nyilas honatyák „eszmeveszérébe”. Növekvő megütközéssel tapasztalja a magyar nép, hogy ez a politikai irányzat, amely programja leglényesebb részének a zöld ing és antantszisz népszerűsítését, az idegenből másolt köszöntési mód meghonosítását tekinti, ha pedig valamelyik hívük ráeszmél erre a programtalanságra és — egy másik nyilasfrakcióhoz csatlakozik, abban a reményben, hogy ott több — nem programot, hanem készséget talál az ő vezéri elhivatottságának elismerésére, terrorfiuk ütik le az utcán, vagy egy másik nyilasvezér-önjelölttel kerül tetteges érvelési viszonyba. Ismételjük, a magyar nép megütközik, de jóízűen derül is ezeken az eseteken mindaddig, amíg a jeles nyilasok, akár terrorfiuk után, akár közvetlenül csak egymással szemben védik ilyen hatásosan az eszmét, de nem lesz hiba az igazi „eszmevédelem” körül akkor sem, ha nyilasok a maguk egyre szűkülő köréből kikiváncozva, a milliók sorsát befolyásoló bel- és külpolitikai kérdésekben és a józan tömegekkel szemben kísérleteznek majd az eszmetérjesztés egymáson kipróbált módszereivel, akkor sor kerül majd az igazi eszmevédelemre a szentistváni kereszténység igazán nemzeti eszméjének megvédésére...

A duplán megtizedelt falu

Kétszeres tizedelés fogyasztja, apasztja a magyar falu népét. Az egyik tizedelést az egyke végzi, a másikat pedig maga a falu népe, amelyet a városi élet, a messziről csalogatón csillogó cifra nyomorúság utáni vágyakozás arra készítet, hogy elhagyja az ősök foglalkozását és a városokba tóduljon, ahol néhány év múlva a városi munkanélküliek számát szaporítják, vagy a nagy gyárak, kicsiny üzemek egyformán elnyűtt proletárjaivá kopnak a jobb sorsot remélő falusiak. Az egyke pusztításának megakadályozására egész sereg intézkedés történt és van folyamatban úgy, hogy a falvak önkéntes kihalását bizonyára meg fogja szüntetni a kormány szociális törvénysorozata: az új földbirtokpolitika és házhely-akció, az örökösödési törvény re-

formja, a családvédelmet szolgáló adótörvények, stb. A városbátódlás megszüntetése azonban főként társadalmi feladat. Bizonyos, hogy a szociális törvények ezen a téren is javulást fognak eredményezni, de mindennél fontosabb, hogy a falu népe megértse végre, hogy önmaga ellen is vét, ha azokat a gyermekeket akik tanulni tudnak és akarnak, valósággal száműzi a faluból és csak a kevésbé tehetségeseket tartja otthon, mondván, „jó lesz parasztnak.” Ez nem igaz! Értel-

mes, művelt parasztságra van szükség, mert a magyar gazda és rajta keresztül az egész magyar mezőgazdaság csak akkor állhatja meg a helyét az egyre élesebbé váló termelési versenyben, ha a falu tehetségei is otthon dolgoznak és viszik előre a többiekét is. Meg kell tehát szüntetni a falu értelmi színvonalának mesterséges lecsökkentését, mert bizony a magyar paraszt értelmességén, tudásán, öntudatosságán, józanságán és műveltségén áll, vagy bukik az új magyar ezredév...

A Községek Kongresszusa teljes programja

A Községek III. Országos Kongresszusa-nak előkészítőbizottsága a kongresszus programjának körültekintő összeállításával teljesen elkészült és a kongresszust rendező Falu-Gazdaszövetség a március hó 7-8. napokra Budapestre egybehívott kongresszus tárgysorozatára a falvak nagyfontosságú problémáinak egész sorát felvette.

A kongresszus tanácskozásait ünnepi keretek között március hó 7-én nyitja meg Mayer János ny. miniszter, a kongresszus elnöke. Utána Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, a kongresszus helyettes-elnöke fogja ismertetni a kongresszus gazdag programját. Ezután kerül majd sorra

a kongresszus legnagyobb érdeklődéssel várt eseménye: Teleki Pál gróf miniszterelnök felhívása.

A miniszterelnök beszéde után Karafiáth Jenő főpolgármester a főváros nevében üdvözli a kongresszust, majd Teölgies István dr., a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető igazgatója, előterjesztést tesz a szakkbizottságok megalakítására.

A kongresszus első teljes ülése ezzel véget ér és ugyanezen a napon a délutáni órákban a szakkbizottságok tartják meg tanácskozásait.

Az I. Közigazgatási szakkbizottságban Koncz János dr., a Községi Jegyzők Országos Egyesületének elnöke: „A községek és a közigazgatás egyszerűsítése”; Vámos Ferenc kapuvári községi főjegyző: „A községi önkormányzat, különös tekintettel a pénzügyi kérdésekre”; és Gesztelyi Nagy László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója: „Tanyai közigazgatás” címmel tart előadást.

A II. Gazdasági szakkbizottságban Both Dezső dr. m. kir. gazdasági főtanácsos: „Kisgazdaságok szervezése, erősítése és védelme”; Wünscher Frigyes dr., a „Hangya” Szövetkezeti Központ alelnök-vezérigazgatója: „A mezőgazdaság és a szövetkezeti kérdés”; és vitéz Föhrhencz Sándor dr., Aszód község főjegyzője: „Közlekedés, vásárugy” címmel tart előadást.

A III. Kulturális szakkbizottságban Teölgies István dr., a Falu-Gazdaszövetség ügyv. igazgatója: „A gazdajfűszeg szakirányú és állampolgári nevelése”; Szekeres László dr., a Falu-Gazdaszövetség igazgatója és Novágh Gyula igazgató: „Népházak, iskolán kívüli népművelés, gazdakörök, szövetkezetek és a Falu-Gazdaszövetség együttműködése” címmel tart előadást.

A IV. Szociálpolitikai szakkbizottságban Mátéffy Viktor országgyűlési képviselő és Kánya Terézia, a Falu-Gazdaszövetség női szakosztályának előadója: „Iskolásgyermekek tejjelátása”; Czermann Antal dr. országgyűlési képviselő: „A falvakból való menekülés, munkáskérdés, falusi kisházak és a városi kórházi költségek áthárítása” címmel tart előadást.

Végül az V. Egészségügyi szakkbizottságban Barla-Szabó József dr. m. kir. egészségügyi főtanácsos: „Ápolónők a falusi egészségügy szolgálatában”; Gortvay György dr. egészségügyi főtanácsos: „A mezőgazdasági foglalkozás hivatási ártalmai” és Ágoston Béla dr., a Falu-Gazdaszövetség főtitkára: „A falusi egészségügy romlásának megelőzése” címmel tart előadást.

A kongresszus második teljes ülését március 8-án tartja és ezen állást fog foglalni ama határozati javasla-

tok felett, amelyeket a szakkbizottságok az elhangzott előadások és hozzászólások alapján meghoztak.

A kongresszus tárgysorozatán tizenöt — egytől-egyig nagyjelentőségű — előadás szerepel. Érthető tehát, hogy a falusi vezetők körében rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg a kongresszus iránt.

A földművelésügyi miniszter nyitotta meg a gazdatisztek továbbképző tanfolyamát

Uttörő kezdeményezést valósított meg a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete annak a továbbképző tanfolyamnak a megrendezésével, amelynek ünnepélyes megnyitása február hó 2-án délelőtt volt a közigazgatási egyetem aulájában. Gazdasági életünk számos kiválósága jelent meg a megnyitó ünnepségen.

A tanfolyamot Vay Miklós báró, országgyűlési képviselő, elnök üdvözlőszavai után, vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter nyitotta meg. Hangoztatta, hogy a magyar föld kihasználásának fokozását várja a tanfolyamtól. A gyakorlatnak ma szorosan együtt kell haladni a mezőgazdasági kísérletügyi intézmények munkájával és az oktatással, hogy nagy áldozatokkal fenntartott kísérleti intézmények eredményeit a gyakorlatba is át lehessen ültetni. A mezőgazdasági tudomány nagy lépésekkel haladt előre az utóbbi időkben és mindenki rájött arra, hogy a mezőgazdálkodás belterjességét fokozni kell. Ezt a célt szolgálja a most meginduló tanfolyam is.

A miniszter nagy éljenzéssel fogadott beszédét Legány Ödön, az egyesület alelnöke, köszönte meg és hangsúlyozta, hogy a tanfolyam csak kezdetét jelenti a további tervszerű munkának, mert az egyesület a gazdatisztek továbbképzését akarja megszervezni.

A tanfolyam első előadását vitéz Vass Elek dr. miniszteri osztályfőnök, telepítésügyi igazgató tartotta. Az előadó kifejtette, hogy az új földbirtokpolitika is biztosítani kívánja a gazdatisztek foglalkoztatottságát. A földhözjutottak termelésének irányítása céljából, valamint a majorépületek kihasználására középbérleteket létesítenek és a gazdatisztek, mint gazdasági tanácsadók fogják betölteni hivatásukat.

Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója, előadásában a földbirtok szövetkezetek szaporítását jelölte meg a legsürgősebb feladatnak.

Gesztelyi-Nagy László dr., a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója arra hívta fel a gazdatisztek figyelmét, hogy a jelenleg terméketlen területek termővé tételével egymillió katasztrális holdat meghaladó területet nyerhetne a mezőgazdaság.

Hazai Árpád dr. miniszteri osztálytácos a helyes termelési politikát ismertette az értékesítés szempontjából.

A tanfolyam igen nagy érdeklődés mellett folyik tovább.

POLITIKA

KÉPVISELŐHÁZ

A képviselőház február elsejei ülésén folytatták a mezőgazdasági munkabérvajlaslat tárgyalását. A vita során elhangzott felszólalások sorában különösen nagy jelentőségű volt Laky Dezső felszólalása. Laky Dezső ismertette azokat a statisztikai adatokat, amelyek szerint az 1920 és 1930 között eltelt tiz esztendő alatt a mezőgazdasági lakosság száma 56 százalékról 52 százalékra csökkent, ami számszerűleg kétszázszázres tömeget jelent. Kifejezte azt a reményt, hogy a tárgyalás alatt álló törvényjavaslat rendelkezései csökkenteni fogják ezt a szomorú folyamatot. Rámutatott arra is, hogy a mezőgazdasági munkabérek rendezése nehezebb probléma, mint az ipari munkásság szociális helyzetének rendezése, mert az ipar jövedelmezőbb a mezőgazdaságnál és könnyebben átháríthatja a súlyosabb terheket a fogyasztásra. Szem előtt kell tehát tartani a mezőgazdasági munkaadók szempontjait is. Vay Miklós báró a sommás munkások bérmegállapítását kérte, Pinkovitch József azt fejtette ki, hogy a mezőgazdaság szociális bajainak a liberális gazdasági rendszer egyik fő okozója. A gazda nem kapzsáságból nem fizet, hanem azért, mert terményeiért nem kap árat.

A magas színvonalú vitát megszakítva a Ház úgy határozott, hogy legközelebbi ülését egy hét múlva, február 8-án tartja.

LEMONDOTT MANDÁTUMÁRÓL BERETVÁS ISTVÁN

Beretvás István, a kunszentmiklósi kerület képviselője, a mandátuma ellen benyújtott petíció érdemi tárgyalása előtt lemondott mandátumáról. Az új választás kiírása felől csak a Közigazgatási Biróság döntése után intézkednek.

FÁY ISTVÁN A JÁSZAPÁTI KERÜLET HIVATALOS JELÖLTJE

Megirtuk, hogy a Közigazgatási Biróság megsermisztette a jászapáti kerületben megjelent választást, amelynek alapján egy nyilaskeresztes képviselő került a Házba. A megüresedett kerületben széleskörű mozgalom indult, hogy a kerület mandátumát Fáy István kultuszállamtitkárnak ajánlják fel.

PEST VÁRMEGYE KÖZJÓLÉTI SZÖVETKEZETE

A belügyminiszter rendelkezésére új alapokra helyezik a vármegyék inségtévékenységét, a megyék egymásután alakítják meg közjóléti szövetkezeteiket, amelyek nagyrészt nem pénz-, hanem természetbeni segélyben részesítik az inségeseket.

Pest vármegye közjóléti szövetkezetének tervezetét vitéz Endre László alispán készítette el. A tervezet szerint Pest vármegyében mintegy 50.000 inségesről kell gondoskodni és erre a célra a megye a közel egymillió pengős inségbetételt fordítja.

A szövetkezet működése két részből fog állani: kölcsönöket ad a kisegisztenciák megerősítésére s ezenkívül segélyben részesíti a nincsteleket. Csak a becsületés és önhibájukon kívül bajbajutott inségeseken segítenek, azokon, akik — ha helyzetük majd megjavul — vissza fogják fizetni a segélyt. Szigoruan vigyáznak majd arra, hogy csak az arra szorulóknak részesüljenek a szövetkezet segélyeiben. A felelősséget azok fogják vállalni, akik a szövetkezet keretében dolgoznak.

A magyar közgazdaság képe a Magyar Nemzeti Bank közgyűlésén

A hagyományos külsőségek között, a magyar gazdasági, pénzügyi, ipari, szövetkezeti és kereskedelmi élet előkelőségeinek jelenlétében, február 5-én tartotta meg tizenhatodik évi rendes közgyűlését a Magyar Nemzeti Bank. Baranyai Lipót dr. titkos tanácsosnak, a Magyar Nemzeti Bank elnökének, nagy érdeklődéssel várt elnöki megnyitóbeszéde áttekinthető és érdekes képét adta a magyar közgazdasági helyzetnek.

Baranyai Lipót beszéde bevezető részében ismertette a magyar devizagazdálkodás (külföldi fizetőeszköz) alapelveit és a tett egyes intézkedéseket, hangsúlyozva, hogy a legfőbb cél, — amelyet sikerült is elérni —

az ország devizával és ezen a révén külföldi nyersanyagokkal való ellátása és fizetési mérlegünk egyensúlyban tartása.

Az intézet természetesen a jövőben is elsősorban arra törekszik, hogy a honvédelem és a termelés külföldi fizetési eszközök iránti igényét kielégítse.

Érdekesen fejtegette a továbbiakban a Nemzeti Bank elnöke, hogy a háborús bonyodalmak nyomán Európaszerte az a közgazdasági élet törekvése, hogy biztossá, az egyensúlyt a termelés és a felfokozott fogyasztás igénye között. Ezt a célt szolgálják a világszerte, kisebb-nagyobb mértékben életbeléptetett termelést szervező és fokozó, illetve a fogyasztást korlátozó intézkedések. Az egyes államok, a hadviselők éppen úgy, mint a konfliktuson kívül állók, minden eszközzel iparkodnak a termelést fokozni és a jegyrendszer be-

vezetésével és más intézkedésekkel a fogyasztást a termelési lehetőség határára belülről korlátozni.

Ha ezek a rendszabályok elmaradnak, vagy nem járnak a kívánt eredménnyel, nagy áremelkedések állanak elő, amely folyamat viszont a pénz elértékellenedéséhez vezet, amelynek nyomán általános elszegényedés, társadalmi és politikai feszültség jelentkezik.

Rámutatott az elnök arra is, hogy a magyar közgazdasági élet problémái sem kisebbek, vagy jelentéktelenebbek, mint a többi, nem háborus államé, a Jegybank jelentésének tanúsága szerint, azonban eddig sikerült ezeket a kérdéseket megoldani. Hangsúlyozta végül, hogy körülöttünk háború folyik. A jövőbe belátni nem lehet, mert hiszen a helyzetet kiszámíthatatlan és előre nem látott körülmények befolyásolhatják. A program mindazonáltal kettős: az egyik, hogy közgazdaságunk szervezését az összes tényezővel együtt, minél egészségesebb állapotban vezessük keresztül Európa válságán, a másik, hogy gazdaságunk teljesítőképességét megőrizzük arra az időre, amikor a háborút ismét béke fogja követni, amit a jó Isten adjon meg a világnak minél előbb, — fejezte be nagy tetszéssel fogadott beszédét az elnök.

A közgyűlés ezután hozzászólás nélkül tudomásul vette a főtanács jelentését, megadta a felmentvényt, majd határozott a nyereség felosztása felől, a részvények után 7 pengő 53 fillér osztalékot állapítva meg. A közgyűlés végül a választásokat ejtette meg.

A világhelyzet

az európai háború 23-ik hetében

Szürke, egyhangú, eseménytelen hét. Mint a fejedelmi drámákban a komornyikok és szobalányok lényegtelen fecsegése, úgy mult el.

Ami legfelcsigázottabbá tette, a balkáni-konferencia, attól vált legérdekeltebbé.

Valóban felmerülhet a kérdés, minek volt az egész, és mi célja lehetett a mai körülmények között? Ezeket a megbeszéléseken Délkelet - Európa egyetlen fontos kérdése sem tisztázódott, s lényegében maradt minden a régiiben. Nagy művészet kellett a nyilatkozat megszerkesztéséhez, amelyben az értekezlet határozatait összegezték „nesze semmi, fogd meg jól” módon. Annyi nagyjából kihámozható belőle, hogy az értekezlet minden irányban szabad kezet engedett a tagállamoknak a szomszéd államokkal való jóviszony ápolására. Ez azonban nem összeforrasztása a komoly szövetségnek, hanem szétfeszítése, akárhogy forgatjuk is. S ha csak szóáradat marad, tettek nélkül, a magyar közvéleményt aligha érdeklí.

Hatodik hónap óta tart nyugaton a háború, de döntő jelentőségű eseményekre eddig sem a szárazföldön, sem a levegőben, sem a tengeren nem került sor. Szürkéknek, egyhangúnak és eseménytelennek fest ott is a helyzet. Pedig nem az. Pattanásig feszült és vésztojósóan komor. Csak a tavaszt várják, hogy a tél

jégkéregje elvonuljon... De jobb rá se gondolni.

A rettenetes krasznnojarszki tavaszi napok jutnak eszünkbe Szibériában. De előbb a térről kell beszélnünk. A szibériai farkasordító térről, amikor minden forrás befagyott. S a kisebb folyók a medrük fenekéig keményedtek. A Jeniszjein, ezen a tizenkét kilométer széles folyamóriáson négy-öt méter vastag jégpáncél képződött, amely a levegőben lebegett, mert alóla rég elfolyt a víz, új pedig nem ömlött utána a befagyott forrásokból és mellékfolyókból. Imitt-amott támasztotta csak meg a rettenetes jégpáncél egy-egy sziget, vagy a folyam felemelkedő zátonya. Volt azonban százméteres mélység is alatta. S mégis átjártak rajta a szánok és gyalogosok egész télen át. A szörnyűség csak tavasszal kezdődött, amikor a források felengedtek, s a víz megindult a jégpáncél alatt. Zúgott, bömbölt, harsogott a felemelt és megszagott jég. Kilométerekre kivágódott a partra. Erdőket tarolt le és falvakat tüntetett el. Csak az a tavasz hasonlítható ahhoz, ami Európára vár, ha az utolsó pillanatban valami csoda nem történik a pusztító harc kitörésének elhárítására.

De történhetik-e? A jelek nem igen mutatják.

Egyik előkelő svájci világglap „tragikus versenyfutás”-nak nevezi,

ami most Finnországban folyik a Szovjet és a segélynyújtást ígérő nyugati hatalmak között.

A Szovjet kedvező hadállást akar kicikarni, mielőtt a nyugati segítség megérkezik. Az sem mutat a helyzet várható szelidülésére, hogy a finn miniszterelnök békeajánlatát Moszkvában hallgatással mellőzték. A svéd lapoknak arra a hírére, hogy Ribbentrop német külügyminiszter a moszkvai és helsinki-i követtel megbeszélést folytat, német békeközvetítés lehetősége merült fel a Szovjet és Finnország között. Bár igaz lenne...

A nagy hamvazószerda

eljövetelét várja a világ szorongó és magábaroskadt közvéleménye. A nagy hamvazószerdát, amely a gyűlölet farsangjának, a vér tancának és a bosszu mámorának végét jelentené. Vajjon megérjük-e? Odaérünk-e az ember ősi gonoszságának látatengerében és vizözönében, hogy a jóság, megbékélés és büntület erősödik bennünk a megjavulni akarás elszántságává? Hogy belátjuk az ősi mondás igazságát: porból lettünk és porrá leszünk ismét. Hogy az élet, amely egy embernek adatott, alig mérhető kicsiség az örökkévalóság folyásához, amit sem meg nem tagadhatunk, sem meg nem változtatathatunk.

A boldogságot sohasem érhetjük el mások szenvedésével, az örömet mások bánatával, a jólétet mások leigázásával. A porszem hiába röppen a többi fölé, nem lesz nagyobb, nem lesz súlyosabb, sem több. Levágja a vihar előbb-utóbb a bünbáló homlokra. Akarat csak a jóságban nyerhet erőt, cél csak a megértésben, nyugalom csak a testvériességben.

Ne port hintsetek világ hatalmasságai egymás szemébe, hanem hamut egymás homlokára. S bizony, bizony közelebb értek egymáshoz a jóságban és szeretetben. Megalkothatjátok az egész emberiség örökkévaló boldogulását...

Nagyböjti szózat

Serédi Jusztinián biboros hercegprimás nagyböjti szózatot intézett a hivekhez. A pástorlevelet a böjt első vasárnapján olvassák fel a templomokban.

— Isten jónak és tökéletesnek teremtette a világot, — írja a hercegprimás — amikor azonban az első ember megtagadta az engedelmességet, ellene is fellázadtak az elemek, Bátran mondhatjuk, hogy

a romlott emberi természet több bajnak és szenvedésnek forrása, mint az elemi csapás.

A főpásztori szózat végül megállapítja, hogy a bűn a legfőbb baj a világon, sőt az egyedüli baj, mert minden más baj csak ideiglenes, a bűn következményei azonban az örökkévalóságra is kihatnak. Ne nézzük a bajokat megadással, hanem küzdjünk ellenük. Így tett az Údvözítő is.

A GAZDA ÁLMA

Magyar gyárfülmény!

A gazdaság gyógyszerje az „ÜSTÖKÖS” folyékony bőrpoló.

Mindenhol kapható!

Gyártja:

Sárkány Vegyitermék Vállalat, Budapest, VII., Damjanich-u. 28/a

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fla

ékszerész, népl.

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

A MAGYAR KATONA

Többször hangsúlyoztuk már e rovatban, hogy az óriási méretű világháborút kísérő gazdasági harc megpróbáltatásaitól a világ egyetlen nemzete sem mentesülhet. Védkezni kell ellene a fegyelem következetességével, a nemzeti erkölcs tiszta felfogásával, a belátás szigorával s végső fokon a lemondani tudás kérihetetlen erejével.

Mindezek azonban nagyon is általános keretekben mozgó irányelvek. A fegyveres mérkőzésekben résztvevő csatárt ma már olyan kiképzésben részesítik, hogy veszélyes helyzetekben önmaga is tudjon intézkedni. Szükséges, hogy a magyar gazdasági harc legfontosabb sorkatonasága, a magyar falvak lakói is megismerjék azokat a legszükségesebb tudnivalókat, amelyekhez a megváltozott viszonyok között alkalmazkodni kell.

Hogy melyek azok a tudnivalók, igyekszünk röviden választ adni reá.

Gazdasági győzelmünk legbiztosabb záloga, ha a magyar föld megmunkálása az eddigi nyugalommal, kitarással és szorgalommal folyik tovább.

Életmódunkat okos beosztás szabályozza. A helyzet komolyságához méltó mértékletesség. Ne gondoljuk, hogy a lemondás gyakorlásának célja a koplalás megtanulása. A kettő különben sem ugyanaz.

Ne gondoljuk azt, hogy most mindenkinek otthon kell lenni. Ne szaladjuk végig az összes boltokat s vásároljunk össze mindent, ami élénk kerül. Ezzel csak zavart keltünk. Beugratunk másokat is és felferjük az értéktelen holmi árát is.

Ne akarjunk semmit drágítani, mert az a legkétélőbb fegyver. Az egyik ember okatlan kapzsiságát a másik fizeti meg. Végeredményben pedig a nemzet az áldozat.

Ne túrjuk soha sehohol, hogy a kapzsiság hamis érveléssel kifoszthasson bennünket. Ha ilyen kísérletet látunk, azonnal tegyünk jelentést. Az ilyen gyanus vásárlásunkról kérjünk jegyzéket, hogy bizonyítani tudjunk.

Ne ijedezzünk semmitől, mert nincs rá okunk.

Fecsegésre, rémhírre ne hallgassunk. Legfőként pedig magunk ne terjesszük azokat, mert nagy bajunk származhatik belőle.

Idegenekekkel szemben mindig óvatosak legyünk. Ne adjunk nekik felvilágosítást katonaságról, közlekedésről, gyárakról, terményekről. Általában semmi olyan dolgról, hogy végül magunk is kémgyanusok legyünk. Sok szomorú példát sorolhatnánk el ezekről a később megbánt tévedésekről.

Kötelességünknek mindig a legjobb igyekezettel, hiven tegyünk eleget. A munka fokozott minősége a dolgozó nemzet legjobb valutája. S minden elorzott perc hátráltatja a nemzeti munka szent diadalát.

Ne azt keressük most elsősorban, hogy mi jó önmagunknak, hanem azt, hogy mi hasznos a nemzetnek, amelynek a katonája vagyunk. Ne feledjük, hogy most fokozottabban áll az igazság:

saját érdekünket csak nemzetünk érvényrejuttatásával védhetjük igazán.

Vigyázzunk fokozott gondossággal mindentünkre. A földünk, házunk, állatunk, terményünk olyan fontos most, mint a küzdő katona fegyvere. Mind kincs az és végtelen erő. A nemzet nyugalma és biztonsága a

gazdasági-harc szörnyű viharában. De csak jó katona kezében az.

A magyar föld művelője pedig az. Ezért nincs oka a rettegésre. Nem zuhanhatunk a meredély mélyébe, ha szilárdan állunk a szent magyar földön. S nem törhet reánk olyan ára-

dat, amely elé a magyar karok dolgozó milliói gátat emelni ne tudnának.

Higgyünk a magyarok Istenében és bizzunk önmagunkban. Legfőként pedig igyekezzünk segíteni magunkon, hogy az Isten is megsegítsen.

MÉZES JÁNOS

Tizennégy vagon ürtartalmu hordó a Hangya budapesti pincéjében

Néhány évvel ezelőtt elhatározta a Hangya Központ, hogy a borüzlet erőteljes kiépítésével megvédi a kistermelőket a kizsákmányolástól. Ez a törekvés nemcsak a termelők, hanem a fogyasztók érdekeit is szolgálta. A Hangya ugyanis

a bort közvetlenül a termelő szövetkezeti tagoktól szerzi be és ezzel teljesen kikapcsolta a közvetítő kereskedelmet.

Eljárásának következménye, hogy többet adhat a kistermelőknek a bor literjéért, ugyanakkor mégis olcsóbban juttathatja azt el a fogyasztókhoz.

1939 őszén 3 vidéki szövetkezeti rendezett be a Hangya szüretelőtelepet. Ezek összesen 21.800 mázsa szőlőt dolgoztak fel egységessé mustá. A szövetkezeti szőlőértékesítésben mintegy 10.000 kiscgazda vett részt. A szüretelő telepek által szürt mustot 14 saját és 34 bérelt vasuti tartálykocsival szállította pincézetébe.

Ezenkívül az ország különböző részein 23 mustvásárló állomást létesített és ezeken a helyeken a múlt évben 370 vagon mustot vásárolt.

Az eddig elért eredmények máris igazolják a Hangya Központot.

Köteléki szövetkezeteivel lebonyolított borforgalma az utóbbi években évi 400 vagonról 1200 vagonra emelkedett.

Export-forgalma is jelentékeny. A borforgalom lebonyolítása természetesen nagyméretű korszerűen felszerelt pincét igényel. A Hangya budapesti pincéje ágainak hossza 2750 méter, befogadó képessége pedig 500 vagon bor.

A legnagyobb cementhordó ürtartalma 14 vagon.

Ezenkívül még sok 1000 hl befogadó képességű betonhordó van a szintén nagyméretű fahordó között. Vidéken további 25 pincézetete működik a Hangyának.

A szivességből átvett ingóságért nem lehet kártérítést követelni

Özv. László Jenőné erdélyi szőlőbirtokos 1937-ben a szüret befejezése után megengedte, hogy egyik szőlőgazdatársa, Birom Albert négy hordóban sűrített mustot helyezzen el az ő présházában. Lászlóné minden ellenszolgáltatás nélkül, csupán szivességből tett eleget Birom Albert kérésének. Néhány héttel később egy éjjel tűz támadt a szőlőben, a présház leégett és az ott elhelyezett négy hordó sűrített must hordóstól együtt megsemmisült.

Birom Albert azt követelte, hogy Lászlóné térítse meg a kárát; mivel pedig Lászlóné megtagadta a követelést, a szőlőgazda pert indított ellene 5384 pengő megfizetése iránt.

Keresetében előadta, hogy a négy hordó mustot először az udvaron rakta le, amire Lászlóné azt üzenté, hogy vagy vigye el a mustot az udvarról, vagy rakja be a présházba, mert az udvarról ellophatják és más károsodásnak is ki van téve, ott nem felel érte. Az üzenet következtében ő a mustot a présházba rakta le még pedig Lászlóné jelenlétében, aki tehát hallgatólag őrzési kötelezettséget vállalt magára és így köteles a kárát megtéríteni.

Legfelsőbb fokon a Kuria ítéltékett a perben és Birom Albert keresetét elutasította.

Az ítélet indokolása kifejti, hogy a peres felek között letéti szerződés nem jött létre. Letéti szerződés ugyanis akkor létesül, ha az egyik fél a másik féltől ingó dolgot azzal a kötelezettséggel vesz át, hogy azt letéteményesként megőrzi és annak

idején visszaadja. A jelen esetben azonban — a peres felek egyező előadása szerint — az engedély megadásakor az őrzési kötelezettség elvállalása szóba nem került és a Kuria az őrzési kötelezettségnek hallgatólag történt elvállalását megállapíthatónak nem találta.

Igaz ugyan, hogy Lászlóné Biromnak azt engedte meg, hogy mustját a présházba, vagyis zárt helyre rakja be, ebből a tényből azonban még nem lehet kétségtelenül arra következtetni, hogy akarata az őrzési kötelezettség elvállalására irányult, mert üzenetével nyilván csak azokra a veszélyekre kívánta Biromot figyelmeztetni, amelyek a mustot nyílt helyen érhetik.

Birom Albert szerint a tűz a borház közelében levő venyige és babszárkaszalban keletkezett és innen terjedt át a fából készült présházra. A kazal pedig azért gyulladt ki, mert Lászlóné háztartási alkalmazottja paraszt tartalmazó hamut öntött a kazal közvetlen közelében lévő szemétdombra. Erre az állításra nézve azonban a bíróság közvetlen bizonyítékot nem állapított meg.

A szőlőgazda Lászlóné gondatlan-ságát főképpen abban látja, hogy

a gyulékony venyige és babszárkaszal a tűzrendészeti szabályok megsértésével a tüztávlaton belül helyezte el és ezzel okozójává lett annak, hogy a tűz a fából készült borházra áttért.

Azonban Birom beismerte, hogy évek óta járatos Lászlóné szőlőtelepére, ennél fogva a kazal helyzetét és ha ez a tüztávlaton belül volt, ezt a körülményt is nyilván ismerte. Ha tehát ennek dacára is elhelyezte mustját a présházban, Lászlónéól, aki ezt neki díjtalanul és csupán szivességből engedte meg, nem következtetheti, hogy az ő érdekében a tüztávlat betartása tekintetében nagyobb gondossággal járjon el, mint amivel eddig a saját ügyében eljárta. Következésképpen ha Lászlóné vétkesség terhelné is a tüztávlat betartása tekintetében, ez sem szolgálhatna alapul arra, hogy kártérítési kötelezettségét Birom Albert irányában megállapítani lehessen.

Ingyen árjegyzéket és felvilágosítást küld a legkönyebben megtanulható hangszerről

MARNITZ

tangóharmonika szaküzlet

Budapest, VIII., József-körút 37-39 sz.

Magyarul szólott a Pápa a római magyar kollégiumhoz

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén a szokásokhoz hiven a római káptalanok, egyházi intézmények és papi kollégiumok díszes menetben vonultak a Szentatya elé, akinek gyertyát adtak át. A menetben ezúttal első ízben vett részt a római magyar kollégium, amelyet a Szent-szék tiszteletére működés után beiktatott a pápai intézmények sorába. A magyar küldöttség, amelyet Luttor Ferenc pápai protonotárius, a kollégium igazgatója vezelt, hatalmas barokk, pápai és magyar címerrel díszített gyertyát nyújtott át a Szentatynak, aki a magyar kollégium tagjaihoz fordulva magyarul a következőket mondta:

— *Dicsőítsék a Jézus Krisztus, Eljen Magyarországra!*

A menetben résztvevő a magyar bencések küldöttsége is és ugyancsak gyertyát nyújtott át XII. Pius pápának.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület mérlege

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága február elsején tartott ülésében megállapította az 1939-ik üzletév mérlegét és eredményszámait és elhatározta, hogy az 1.526.630.12 pengő tevő nyereségből részvényenként három pengő és külön egy pengő jubileumi osztalék kifizetését fogja javasolni a közgyűlésnek. A takarékpénztár az elmúlt esztendő folyamán is — mindenkor követett óvatos üzletpolitikája folyományaként — fejlődést tudott felmutatni, amit igazol az a körülmény, hogy az összes forgalom 9.8 milliárd, a készpénzforgalom 1.8 milliárd pengőre emelkedett. A takarékbetétek annak ellenére, hogy a lefolyt év a takarékoságnak egyáltalán nem kedvezett, mintegy 1.2 milliárdal növekedtek. Az intézetnél elhelyezett összes tőkék álladéka 13.3 milliárd pengőre emelkedett 152 millióval tesz. A kihelyezések álladéka ugyancsak gyarapodott. A váltótárca 92.1 millió pengőre rug. Erőteljesen résztvevő a takarékpénztár az állam részéről felmerült pénzügyi szükségletek kielégítésében és pedig egyrészt a nemzeti beruházási kölcsön és az 1939. évi kincstárjegy címleteinek átvétele útján, másrészt nem-címletesített kölcsönben való részvétellel is, ami által az állami érdekeltségek fogalma alá tartozó tételek összege, az állami kezességvállalások figyelmen kívül hagyásával, kéreken 30 millióra emelkedett. A takarékpénztár február 17-én tartja közgyűlését.

Reparator impregnáló

legjobb a lószerszámok, borkocsitok és fekete bóranyag puhítására és vízhatlanítására

Reparator impregnáló

a bóranyag élettartamát növeli. Garantált minőség. Kapható 1—5—10—15—20—25 kg-os bádogkannákban, melyek díjmentesek.

Főraktár:

KÜTSCHER SZILVESZTER,
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32.

ASSZONYROVAT

Hustalan napok

A hustalan napok hatósági elrendelése főleg a városi asszonyokat érinti, mert hiszen falun a legtöbb helyen ugysem lehet mindennap hust kapni s a háziasszony egy kiadós disznóölésből hetekig ellátja családját. Ha pedig váratlanul vendég érkezik, baromfival akkor is ki tudja segíteni magát. Városban sem éppen tragikus a helyzet, mert hisz a „hustalan” napokon állati belső részeket, májat, tüdőt, hurkát, sőt szalonnát is korlátlan mennyiségben árusítanak s hetenként egyszer-kétszer a jól elkészített savanyu tüdő, piritott vatos rántott máj, vese-velő csak változatosabbá és kellemesebbé teszi az étrendet.

Szervezetünknek a nehéz husélektől való tartózkodás valósággal hasznára van, mert a gyomor munkáját tehermentesítjük vele. De ettől eltekintve, sem szabad bosszúsággal és elkeseredéssel fogadni ezt a hatósági rendelkezést s mindig azt keresni, hogy a szabályt hogyan játszhatjuk ki. A meglévő javainkkal való okos gazdálkodást célozza a hustalan napok bevezetése s a közösség érdekében mindenkinek meg kell hoznia a maga áldozatát. Ha a család legfőbb irányítója, a háziasszony maga fegyelmezetlen és a törvényes rendelkezéseket nem tartja be, hogyan tud majd a családtagok körében rendet teremteni, hogyan kívánhatja, hogy gyermeke tekintélyes törvénytisztelő legyen?

Ha egy kicsit több fejtörést is okoz a hustalan napok étrendjének összeállítása, tegyük ezt készséggel, szeretettel és azzal a gondolattal, hogy nemcsak önmagunknak, de a közösségnek is használunk vele.

Kánya Terézia

Hustalan étrend

Rántott buzadara. A buzadarát tejben elég sűrűre főzzük, cukorral ízesítjük és lisztezett gyuródeszkára borítva, nedves késsel körülbelül 2 cm vastagságúra simítjuk. Mikor kihűlt, 2 cm széles és 8-10 cm hosszú rudacskára vágjuk, lisztben, tojásban, zsemlyemorzóban megforgatjuk és forró zsírban kisütjük. Fahéjas porcukorral meghintve, gyümölcszettel adjuk asztalra.

Rakott kifli. Egynapos kifliket ujjnyi széles karikákra vágunk (személyenként 1-1½ darabot) és tejben áztatjuk. Néhány szép sampion gombát megtisztítunk, felszeleteljük és petrezselymes zsiron megpároljuk, esetleg kevés borsot teszünk belé. Személyenként egy tojást keményre főzünk és felszeletelünk, aztán kizsirozott tűzálló tábla beletesszünk egy réteg kiflit, erre gombát, majd a tojást. A legfelső réteg kifli legyen. A rétegeket kevés tejjel leöntjük és sütőben világosra sütjük.

Új rend az olajmag- és növényolaj-gazdálkodás terén

Az iparügyi minisztérium kezdeményezést tett a **belföldi olajmag-készletek és növényolaj központosított gyűjtésére.** Ebből a célból rendelet is jelent meg, amelynek alapján a kötelezően felajánlott készleteket a Futura gyűjti és az illetékes anyag-gazdálkodási bizottság irányítása szerint továbbítja a vállalatokhoz. Ezenfelül a földművelésügyi kormánnyal egyetértően intézkedések történtek az olajmagtermőterületek további kiterjesztése érdekében. Előreláthatólag körülbelül 30-35 százalékkal növelni lehet majd az évi termelést. De a tervszerű gazdálkodás elvei érvényesülnek a zsiradékok vagy zsiradékokat tartalmazó nyersanyagok külforgalma terén is. *Igy ilyen anyagokat csak megfelelő nyersanyag behozatalával kapcsolatban lehet exportálni.* Gondoskodás történt továbbá arról, hogy az ország növényolajsajtoló üzeminek teljesítőképessége jelentős mértékben növekedjék.

Kamatmentes hitel tenyészállat beszerzésére

A március 30-április 7-én tartandó idei **Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár** iránt nemcsak az eladni szándékozó gazdák, hanem a tenyészállatot vásárolni kívánó tenyésztők is örövendesen nagy érdeklődést mutatnak. A földművelésügyi miniszter a tenyészállatokat beszerezni kívánó gazdák vásárlásainak megkönnyítése érdekében **kedvezményes, ugynevezett jutalékos tenyészállatbeszerzési hitelt** engedélyezett. A jutalékos hitelt igénybevevő tenyésztők, ha **megfelelő hitelképességüket igazolják**, a bejelentendő és vásárolni kívánt tenyészállatok (bika, kan és kos) beszerzésére hitelt juthatnak, amelynek ellenében a kiállításon a bejelentett tenyészállatokat megvásárolhatják. „Védett” birtokosok e hitelt nem igényelhetik.

A kölcsön 18 hónapra szól és azt két egyenlő részletben kell a tenyésztőknek visszafizetniük.

Az igénybevett hitel kamatmentes,

csupán a folyósításért és kezelésért kell a kölcsöntöke teljes összege után **évi 1.5% jutalékot a törlesztési részletekkel egyszerre és egy időben megtéríteni.**

Azok a magántenyésztők, akik ezt a hitelt igénybe óhajtják venni, igénylésüket a kiállítás rendezőbizottságának (Budapest, XI., Köztelék-utca 8.) **legkésőbb február 29-ig jelentésük be.** A tenyészállatvásári hitelt igénybevevő tenyésztők a bejelentésükben a néven, lakhelyen, az állatok faján számán és a hitelösszeget kívül azt is közölik, hogy tagjai-e az **OKH kötelékébe tartozó valamely szövetkezetnek** és rövid formában az ingatlan és ingó vagyonuk, terheik állapotát és azt, hogy milyen fedezetet tudnak az igényelt kölcsönre felajánlani.

A községek és közbirtokosságok ezt a hitelt nem vehetik igénybe, részükre **különleges tenyészállatbeszerzési kedvezményt** biztosít a földművelésügyi minisztérium.

Németországban járt munkástestvéreinkhez

Büszke örömmel állapítjuk meg, hogy Németországban járt munkástestvéreinknek a **VASÁRNAP**-hoz fűzött várakozását a legteljesebb mértékben sikerült és sikerül hétről-hétre kielégítenünk; erről tanuskodnak azok a szerkesztőségünkhöz tömegesen beérkező kedves, testvéri hanguletelek, amelyeknek írói a meleg köszönet és elismerés mellett, örömmel számolnak be arról, hogy

szép eredménnyel folyik a Vasárnap előfizetőtáborának növekedése érdekében kifejtett munkálkodásuk.

Sajnos, a lapterjedelem korlátozása miatt nem közölhetjük ezeket a nagyon szép és reánk nagyon megtisztelő leveleket, amelyeknek íróit így összesen szeretettel köszöntjük és mondunk nekik köszönetet a meleg barátságért.

Eppen ezek a szép eredmények készletnek bennünket arra, hogy azokhoz, akik eddig még értek rá korábban kifejezett kérésünknek megfelelően ismerőseik, barátai, sorszársai sorában az előfizetőborzást megkísérelni, újból azzal a kéressel forduljunk, hívják fel barátai, ismerőseik figyelmét a **VASÁRNAP**-ra. Sajnos, nem állott rendelkezésünkre minden Németországban járt munkástestvérünk hazai teljes címe és így

a hiányosan címzett újságok visszaérkeztek hozzánk.

Kérjük olvasóinkat, figyelmeztessék erre is testvéreinket, hogy azt ne gondolja közülük bárki, hogy figyelmetlenségéből és talán csupán nekik nem küldtük a korábban ígért mutatványszámot. Mi mindenkinek küldtünk sajnos, azonban csak egészen kis hányadhoz jutott el a lap a hiányos címzés miatt.

Az előfizetőborzásra vonatkozó fenti felhívásunk kiegészítésül közöljük még azt is németországi munkástestvéreinkkel, hogy az **Országos Központi Hitelszövetkezettől** vett ér-

tesülés szerint állandóan hatalmas pénztételek érkeznek Németországból, hogy az eddig beérkezett reklamációk már **tulnyomórésztben tárgytalanokká is váltak.** A felesleges és hiábavaló munka elkerülése végett tehát — mint azt korábban közöltük már — az eddigi reklamációkat nem intézik el.

Azok, akik február 20-ig nem kapják meg pénzüket, írjanak majd nekünk és mi a VASÁRNAP üzenetei között közöljük, hogy mi lett a reklamáció eredménye.

Akik tehát február 20-ig nem kapják meg a pénzüket, tekintet nélkül korábbi reklamációjukra, írják meg, hogy **hol dolgoztak, mikor, mennyit adtak át és kinek címezték pénzüket.**

ÜZENETEINK:

Kaszás György, Kerkabarabás. A Nemzeti Bank engedélyt kell kérnie. Forduljon a legközelebbi Nemzeti Bank-fiókhoz. Ha az engedély megvan, egy csomag feladható, a bankban kapott barnaszínű vámárnyilatkozat alapján. Leghelyesebben teszt, ha valakit megkér, hogy töltsék ki németül a feladáshoz szükséges nyomtatványokat. A postahivatalban a feladáshoz pontosan közlik, hogy miket kell kitöltenie. Általában ruhaneműt 3 kg-ig, élelmiszert 1 kg-ig lehet küldeni. — **Félegyházi Antal, Hajduböszörmény.** Nagyon sokszor közöltük a Vasárnap-ban, hogy ne hozzanak magukkal még ezüstpénzben sem márkát, mert itthon semmi körülmények között nem tudják beváltani. Sajnos, a jó tanácsokat nem tartották be. Forduljon a Nemzeti Bank fiókjához. — **Fónád József, Bodony.** Az 1938. évben kintmaradt márkák átutalása folyamatban van. Amennyiben nem közölte volna németországi címét már előbb, úgy írja meg, valamint azt is, hogy mennyit maradt kint, hogy illetékes helyre juttathassuk kérését. — **Petővári József, Murakeresztur.** Nem kapja vissza, csak akkor, ha az idén ismét szerződést fogják. Próbáljon a belügyminisztériumhoz fordulni. — **Szurai Mihály és Mária, Hajdudorog.** Levelét Berlinbe a mezőgazdasági munkásvéd irodához juttattuk. — **Boros István, Kerkakutas.** Csak ott helyben intézheti el. Nem hisszük, hogy sikerüljön. Mindenesetre eleget kell elsősorban tennie állampolgári kötelességének. — **Kovács Lajos, Tornyiszentmiklós.** A mai napig nem érkezett semmi az OKH-hoz. — **Németh János, Szilvagy.** Német János megbízásából Német Jánosné részére 40 RM. 1939 november 20-iki értékkel, özv.

Német Gábornéknak 100 RM. november 20-iki értékkel és Német Jánosné, Szilvagy részére 125 RM. 1940 január 3-iki értékkel kiküldötte az OKH. — **Nagy József és Gerencsér János, Gerse.** A mai napig nem érkezett semmi. — **Kocsis Ferenc, Vaspör.** Simonics Lajos részére 200 RM. ellenértékét 1939 október 23-án kiküldötte az OKH. — **Horváth György, Vaspör.** Horváth Sándorné részére RM. ellenértékét október 17-én kiküldötte az OKH. — **Varga Ágostonné, Pétervásár.** Varga Joachimnak 250-250 RM. lett kiküldve augusztus 26-án Varga Ágoston és Varga Ágostonné megbízásából; Varga Joachimnak ugyancsak Varga Ágoston és Ágostonné megbízásából október 30-án 100-100 RM. lett kiküldve. — **Major Géza és Jóth József, Kondorfa.** Sajnos, ezidélgi nem érkezett semmi az OKH-hoz; kérjük közölni, kinek, hová és mikor küldte a pénzt. — **Molnár István és neje, Mezőtur.** Sz. Molnár István Sz. Molnár Margitnak 40 RM.; Sz. Molnár Istvánné Sz. Molnár Margitnak 60 RM. ellenértékét kiküldötte az OKH november 29-én. Más nem érkezett.

GAZDAÉLET

Tojásbehozattal kívánják letörni a tulmagas árakat. A fővárosi fogyasztóközönség körében mintegy három hét óta figyelik a tojásárak alakulását Amire eddig Magyarországon még nem volt példa, a tojás kiskereskedői ára **25-36 fillérre emelkedett darabonként.** Ezt a nagyarányú drágulást egyrészt a hideg időjárással, másrészt a forgalmi zavarokkal magyarázzák, de egymaga a drágulás ténye annál feltűnőbb, mert hiszen Magyarországnak állandóan tojásfeleslegei vannak. Gazdasági körökben érdeklődéssel fogadták azt a hírt, hogy a tojásdrágaság leszorítására a **külföldi tojás behozatalának gondolata** merült fel.

Javaslat a lovak katonai szolgálatra történő bevonásával kapcsolatban. A Tisza-jobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) felhívta a földművelésügyi kormány figyelmét azokra a panaszokra, amelyek a gazdaközönség tulajdonában lévő lovak katonai szolgálatra történő bevonásával voltak kapcsolatosak. Különösen az egyes vidékeken mutatkozó **egyenlőtlen igénybevétel** volt az, ami ezekre a panaszokra alkalmat adott. Mivel a Kamara általános érdekekre való tekintettel ezeknek a panaszoknak kiküszöbölését fontosnak tartja, olyan értelmezési javaslatot tett a földművelésügyi kormányzatnak, hogy helyes volna, ha a **bevonultatott lovak megfelelő ellenértéke az államkincstár részéről az igénybevételekor teljes kiegyenlítést nyerne.**

A minőségi borok kivitelének előmozdítása. A földművelésügyi minisztérium a tokajhegyaljai, badacsonyi, balatonfüredi, csopaki, soproni, móri, szekszárdi, egri, somlói, villányi és pécsi borok után, melyek legalább 12 térfogat-százalék szesztartalommal bírnak és a minőségi borvidék jellegének megfelelnek, **hektoliterenként három pengő térítést engedélyez, ha a borexportörök a bort évvégéig augusztus 31-ig Szlovákiába, vagy a cseh protektorátusba igazoltan kiszállítják.**

Védelmet a tavaszi árvízveszedelmek ellen! A Tisza-Dunavölgyi Társulat, amelynek kötelékébe 67 ármentesítő társulat tartozik, február 6-án délben tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen a földművelésügyi miniszter megbízásából **Trummer Árpád** miniszteri tanácsos, a vizügyi műszaki főosztály vezetője közölte, hogy a földművelésügyi miniszter aggodalommal látja az erős télnek a tavaszi árvizekre való kedvezőtlen alakulását. A miniszter képviselője ezért felkérte az ármentesítő társulatok vezetőjét, hogy a **szokott gondosságnál is nagyobb körültekintéssel készítsék elő a tavaszi árvizek elleni védekezést, hogy az árvizek levonulása a mutatkozó kedvezőtlen előjelek ellenére is minden kártétel nélkül megtörténhessék.**

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 84., II. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:30 7:10 9:10 10:30 16:21:20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

GAZDATUDOMÁNY

Milyen mélyen forgassunk szőlőtelepítéskor?

Olyan mélyen, hogy a forgatás (rigolozás) által az érett feltalaj éppen olyan mélyre jusson, hogy a szőlőnek talgyökere annak felső szélét érje. E számításunknál azonban mindig tekintetbe kell venni azt is, hogy a forgatott föld 20 százalékkal magasabb lesz, mint aminő az a forgatás előtt volt; így például egy 80 cm-es földréteg forgatás után, 96 cm magas lesz.

Ha feladatunk az volna, hogy 50 cm hosszúságú oltvánnyal telepítsünk olyan helyen, hol a felső érett talaj 30 cm mély, a megoldás az, hogy az eredeti talajt 60 cm mélyen forgatnók meg, mert a megforgatás utáni talajemelkedést is számítva, a kívánt méreteket így kapnánk meg. A forgatás mélységét tehát rendes körülmények közt a dugványvessző hossza és a felső talajréteg mélysége határozza meg.

Ettől a szabálytól néha eltérünk. Ha a felső, például 40 cm kiértett talaj alatt erősen fehérszínű mészkőréteg vagy repedezett mészkőréteg volna, ezeket nem hozzuk fel a talaj felszínére, nehogy ezek színük vagy megkeményedésük által kárt okozzanak, hanem csak a felső, jobb talajt forgatjuk meg, az általait pedig helyben felporhanyitjuk.

Hazai viszonyaink közt a közepkötött, jó erőben levő talajokat 60 cm mélyen szokás forgatni. Az erőteljesebb talajokat ennél sekélyebben, a sovány, száraz természetűeket pedig 70 cm mélységig. Nagyon sekélyen forgatni nem célszerű, mert akkor a föld felszínéhez közel indulnak ki a gyökerek, melyek így sokat szenvednek a fagytól és szárazságtól. Nagyon mélyen meg azért nem, mert a mélyebb, hidegebb talajrétegben a gyökérképződés szenvedhet.

Az árpát, zabot és kölest is ajánlatos csávázni!

Sok gazda csak az őszi búzát csávázza, pedig a tavaszi gabonafélék is fontos!

Csávázásra igen beváltak a higanyos csávázószerek. A zabporüszög ellen a formalin is kitűnő szer. Ez utóbbinál azonban, bár a zab csiraképesége nem szenved oly könnyen a formalintól, mint a búzáé, mind az oldat töménységét (¼ liter a kereskedésben kapható formalinból 100 liter vízre), mint a csávázási időt (15 perc), igen lelkiismeretesen tartjuk be.

A kender termesztése

Humuszdus, növényi tápanyagokban gazdag, mészben és nedvességben hiányt nem szenvedő vályog-, vagy homoktalajok adják a legjobb kendertermést. Lapályos réti talajokon, erdőirtásban, árterületek víz-hordta iszaprétegeiben igen nagy termést szokott adni. De már a túlkötött agyagra, a sovány homokra, a sekély és sülevényes, köves területekre nem való.

Minthogy a kender csak jó táperejű talajon ad bőséges terméseket, földjét a vetést megelőző év nyarán kell istállótrágyával ellátni. A trágya mennyisége 150—300 mm lehet kátholdankint, aszerint, hogy földünk természeténél fogva több vagy kevesebb trágyázásra szorul.

Az előző növény tarlójának lehántását kövesse a trágya alászántása, ősszel pedig nélkülözhetetlenül fontos a mélyszántás, melyet legjobb 25—30 cm mélységre altalajporhanyító használatával kapcsolatosan végezni. Tavasszal, mielőtt a földre fogatos erővel reá lehet menni, el kell simítani a talajt s ezt követőleg gondosan irtani a gyomokat, melyek a kender vetési idejéig felütik fejüket. E gyomirtást fogatos kapálógépekkel végezzük és ne szántjuk, mert a szántás kiszáritaná a talajt. Pedig a kendernek a téli nedvességre nagy szükség

sege lesz fejlődése közben.

A vetést április havában kell eszközölni. Hazánk déli vidékein e hónap elején, északon a hónap végén. Minthogy a csirázó kender a fagyok iránt érzékeny, vetésével tulságosan ne siessünk; de viszont ne halasszuk ezt májusra, mert a májusi vetésből jó termésre nem igen számíthatunk. Nem szabad a kendert szórva vetni, mert így a kelés és a kóró minősége is nagyon egyenlőtlen lesz. A vetés sortávolsága legyen 12 cm. Vetőmagszükséglet egy kátholdra 40 kg. A mag 3—5 cm mélyre kerüljön a talajba. (Magtermelés érdekében a sortávolság nagyobb legyen; az előbbi adatok rosttermelésre vetett kenderre vonatkoznak.)

A kenderföldön is irtani kell a gyomokat; az acatot ki kell böködni! Ha a vetés elég sűrű, akkor a gyomirtás nem ad gondot, mert a gyorsan növő kender elnyomja a gyomokat.

Grabner Emil a kender termesztésére vonatkozólag a következőket állapította meg: Tisztán rostja végett termelt kender 1 kátholdon 30—60 mm kórót (és semmi magot) terem; mag és kóró nyérése végett termelt kenderből 15—45 mm kóró és 2—4 mm mag várható 1 kátholdról; a magtermesztésre — tág sorokban — vetett kender termése kátholdankint 3—5 mm mag. (Az utóbbi esetben nyert körülbelül 10—20 mm kórótermés csak tüzelésre való.)

Felemelték a zab árát

Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa február elsején megjelent rendeletével a takarmányárpa és zab legmagasabb idényszerű árát a gazdasági év hátralévő időszakára is megállapította.

A megállapított legmagasabb árak a beszáradás, tárolási költség és kamatvesztésnek megfelelően havonta előre megállapított összeggel emelkednek.

A takarmányárpa árának megállapítása a korábban érvényes áraknak megfelelően történt, míg a zabárknál az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosa bizonyos áremelkedéshez járult hozzá. A havi emelkedések után a zab Budapestre megállapított legmagasabb ára június hónapban eléri a buza árszínvonalát. A zabárknak ez az emelkedése alkalmas arra, hogy a gazdaközönséget a zab vetésterület számottevő növelésére indítsa.

Üzemben egy új magyar alumíniumgyár

Január 23-án helyezték üzembe Tatabányán a Magyar Általános Közszénbánya Rt. telepén, a 7 millió pengős beruházással létesített új alumíniumgyárat, amely magyar nyersanyagból, — a bauxitból — ez év júliusától kezdve annyi alumíniumot fog előállítani, hogy — a másik alumíniumgyárral együtt — nemcsak fedezni fogja a magyar alumíniumszükségletet, hanem még exportálhatunk is ebből a rendkívül nagyfontosságú anyagból.

A gyárat február 3-án megtekintette Varga József iparügyi miniszter, majd látogatást tett a bányász-kaszinóban és az üdvözlőbeszédre adott válaszában nagy elismeréssel nyilatkozott a magyar bányászokról, akik ismételtelen tanujelét adták a példamutató köteleességteljesítésnek.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály hangszertelepén. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

HIREK

Láttál-e már...

Láttál-e már hideg télben nyíló rózsát?

Láttál-e már nyíló rózsá hervadását? Hideg télben nyíló rózsá a szerelem, Elhervadna, hogyha nem szeretnél engem...

Gyere, szeresd ezt a nyíló piros rózsát,

Csókdold reá forró szived legszebb csókját.

Nyílik néked ez a rózsá télen-nyáron, Nem lesz nálunk boldogabb pár a világon!

De ha egyszer a rózsához hűtlen lennél,

Minden könnyet, minden csókot elfelednél.

Hervadjon el mindörökre ez a rózsá, Szemfedőnek takard rá a koporsómra...

RAKK ISTVÁN

A nőta zenéjét szerezte Csizmadia Imre és a zeneszerző február 4-én Budapesten, a Zeneművészeti Főiskolán tartott szerzői estjén énekelte Pekáry Margit operanékesnő.

Frontharcos szövetség helyett Tűzharcos szövetség. A honvédelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértően a tűzharcos törvény értelmében újjászervezte a frontharcosok társadalmi érdekképviseletét. Ezután a frontharcos szövetség mint „Magyar tűzharcos szövetség” folytatja működését. Kormányzói megerősítés alapján az átalakult szövetség országos elnöke továbbra is vitéz Takács-Tolvay József gróf, társelnöke vitéz Bobory György, ügyvezető elnöke pedig Kertész Elemér marad.

Alsó- és Felsőhangonyból Hangony község lett. A belügyminiszter elrendelte a Borsod vármegyébe bebelezett Alsóhangony és Felsőhangony községek egyesítését. Az egyesített község jellege kis-község, végleges neve: Hangony.

Káprázatos látványosság volt az: „Élőtárlat.” A „Magyar Művészetért” akció február elsején tartotta meg hetek óta nagy érdeklődéssel várt jótékonycélu disztesztélyét, amelynek célja a magyar művészek megsegítése. A Főméltóságú Asszony legfőbb védnöksége alatt rendezett disztesztély Budapest és az ország legelőkelőbb közönségét vonzotta az Operaházba. A családjával érkező kormányzói párt a Himnusz hangjai fogadták. Ezután kezdődött meg a színpadon a mese-szerűen színpompás látványosság. Egymásután peregtek le az egyiptomi időkől egészen a mai korig a színpadon a legnevesebb magyar festők kiváló mestertermévei élőképekben. A pompás rendezés, amely Oláh Gusztáv izlését dicséri, megkapó hatásokat ért el. Olyan látványosság volt ez, amelyent Magyarországon eddig még nem rendeztek.

Az élőtárlat bemutatójának végével megkezdődött a tánc, amely a kora hajnali órákig tartott.

Megalakult a Bács-Bodrog megyei házipari bizottság. Baján az elmúlt napokban alakult meg a házipari bizottság a megyeháza tanácstermében vitéz Bajsay Ernő alispán elnöke alatt. Lantos György vármegyei főjegyző ismértette a bizottság megszervezésének szükségességét; Radnóti István, a Magyar Házipari Központ ügyvezető elnöke, választ a Központ célkitűzését. Török László szociális tanácsadó a megyében folyó házipari munkákat ismertette, majd Karváci János megyei főjegyző, Berecs Gyula katymári és Devich Jenő kelebial községi jegyző felszólalása után egyhangú határozattal megalakult a megyei házipari bizottság.

„Fehér galamb száll a falu fellett”. Murgács Kálmánnak 31 legnépszerűbb nótája jelent meg egy csinos kiállítású füzetben, könnyű, magyaros zongoraletétben. Ki ne ismerne: Jegenyefák nem nőnek az égig, Az asszony, ha veszekszik, nagyon hamar öregszik, Szőke Tisza haragjában megáradt, Fehér galamb száll, Édesanyám ablakára ráborult a bánat... nótákat. Az izléses, két-színű címlappal készült füzet kapható a szerzőnél 2 pengőért. Budapest, IX., Üllői-ut 31.

Utcai balesetek a síkos járdán. A február 3-iki havas eső miatt a főváros utvonalaí annyira síkossá váltak, hogy a gyalogforgalom szinte megbénult. A járókelők csak a legnagyobb elővigyázatossággal tudtak közlekedni, bár a házak előtti járdákat a tulajdonosok fűrészporral, vagy sajjakkal hintették fel. Az uttesteken csaknem teljesen lehetetlen volt a gyalogjárás és emiatt igen sok szerencsétlenség is történt. A mentők mintegy husz embert szállítottak kórházba, de a mentők munkáját is megnehezítette a síkos uttest, mert a kocsik állandóan elakadtak és csak hosszú idő után tudták a sérülteket elsősegélyben reszesíteni és kórházba szállítani. Később pedig az olvadás folytán csuszásnak indult hótömegek veszélyeztették a járókelők testi épségét. Emiatt több baleset is történt.

Meghalt a templomban egy apácáfőnöknő. Február 4-én, vasárnap délelőtt a budapesti Margit-köruton lévő ferences templomban szentmise közben hirtelen rosszul lett Tarcsay Zsófia apácáfőnöknő. A közelében lévő apácák a rendházba vitték, majd kihívták a mentőket. A főnöknő azonban, mire a mentők kiértek, meghalt. Az orvosi vizsgálat szerint szív-szélhűdés ölte meg.

Elloptak egy utcai telefonfülkét. Február 5-én reggel a budapesti Egressy-ut 164. számú ház előtt lévő telefonfülkét ismeretlen tettesek leszerelték és elvitték. A rendőrség erélyes nyomozást indított a vakmerő tolvajok kézrekerítésére.

Emelkedett a juhgomolya ára. Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ helyt Budapest kg-ként 1.45 pengőért fizet a kifogástalan minőségű juhgomolyáért a termelőknél. A juhgomolyát postán is be lehet küldeni, idevonatkozó részletes felvilágosítással a Szövetkezet, Budapest (Horthy Miklós-ut 113.) szolgálat.

Új pesti kenyérrák. Február első felét kezdve a fővárosi Községi Kenyérgyár által készített kenyerek ára a következő: egységes búzakenyér kilogrammonként 34 fillér, rozskenyér kilogrammonként 30 fillér és végül rozskenyér fél kilogrammos darabonként 16 fillér. Árútsánsnál csakis a pontos súlynak megfelelő árat szabad felszámítani.

Kaszárnyában rejtőzött a rablógyilkos. Daoda Jánosné 65 éves makói asszonyt január 31-én ismeretlen tettes meggyilkolta és kirabolta. A nyomozás során a rendőrség a rablógyilkosság elkövetésével Papp Mihály 32 éves makói napszámost gyanúsította, aki azonban eltűnt lakásáról. A körözés során Papp Mihályra Hódmezővásárhelyen akadtak rá a kaszárnyában. A gyilkosság elkövetése után ugyanis bevonult katonának abban a hiszemben, hogy így könnyebben eltűnhet a nyomozó hatóságok elől.

Tömeges gázmérgezést okozott a fagy. Tömeges gázmérgezést okozott a fagy Szegeden a Báro Jósika-u. 35. és 36. sz. házakban. Az uttest alatt elhelyezett gázvezeték megrepedt és a gáz a lakásokba szivárgott. A két ház lakói közül a mentők 14 embert szállítottak kórházba kisebb-nagyobb fokú gázmérgezéssel.

Bélyegzőket, pecsétnyomókat és felirati táblákat szállít legelőnyöcebben FELSÉNFIELD RUDOLF ÉS FIA Budapest, V., Bálvány-u. 16.

Tangóharmonika-verseny lesz Budapesten. Nagyszabású esemény színhelye lesz március 10-én, vasárnap, egész nap a **Pešťi Vigadó**. Itt rendezik ugyanis az **első magyarországi tangóharmonika-versenyt**. A díjak összege 1500 pengő. Vidékiek nevezési díjat nem fizetnek. Nevezési lapok és feltételek kaphatók a **Maritz Tangóharmonika-szakosztályban** (Budapest, VIII., József-körút 37-39.). A versenyt is a cég rendezésével és ezzel ismét tanujelét adja, hogy nemcsak az a célja, hogy eladja a tangóharmonikákat, hanem oktassa és tanítsa is a közönséget az azon való játékra.

SPORTHIREK

Az **ökölvívő csapatbajnoki küzdelmek befejeződtek.** A verseny végeredménye a következő: Bajnok az **FTC** csapata 5 ponttal, 2. a **BTK** 3 ponttal, 3. és 4. a **Beszékert** és **DVSC** egyformán 2-2 ponttal.

Befejeződött a háromnapos magyar **sibajniko verseny** s a vele kapcsolatosan ugyancsak a Mátrában tartott **Budapest-Bécs** városközi mérkőzés is. Magyarország összetett sibajnikóságát **Szalay László** (BBTE) nyerte. **Budapest-Bécs** küzdelmében a bécsiek 48:36 arányban arattak győzelmet.

A magyar jégkori csapat izgalmas mérkőzésen vett részt a németországi **Garmisch-Partenkirchenben**, ahol hat nemzet jégkori csapata mérte össze erejét és tudását. Az elsőség az utolsó két napon dőlt el. A magyarok megverték a **jugoszláv csapatot**, majd 3:2-re legyőzték a **németeket**, de befejezésül kikaptak a **csék-morva védnökség csapatától** 6:0-ra. A verseny végeredménye: 1. **Cseh-Morva védnökség**, 2. **Magyarország**, 3. **Németország**, 4. **Olaszország**, 5. **Szlovákia**, 6. **Jugoszlávia**.

TALÁLJA KI!

„KÖNYVES”
„NAGY”
„AZ IGÁZSÁGOS”

Három magyar király állandó jelzőjét közöljük fentebb. Tessék megírni, kik voltak ezek a királyok.

A levelezőlapra irt megfajtéseket a **Vasárnap** szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, **tíz napon belül**. Elkészve érkező megfajtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfajtést küldenek, előfizetői táborunk tagjai és előfizetési díjhátralékok **nincs**. A **Találja ki!** eredményét a 9-ik számban közöljük. A 3-ik számban közölt **Találja ki!** megfajtése:

A **szóbanforgó családapá** 1896 február 29-én született. Mivel 1900 nem volt szökőév, az idén ünnepelheti csak meg születésnapjának tizedik évfordulóját.

Beérkezett **huszonöt** megfajtás, de csak két megfajtás volt helyes. A többiek nem vették figyelembe, hogy az 1900-ik év nem volt szökőév. Könyvjutalmat küldtünk **Nagvistók József** (Csongrád) és **Pápiés Imre** (Hercehszék) előfizetőink címére.

LÉGOLTALMI BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István
tűzoltószergyára

Gyár és iroda:
Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

Közégy jegyző urak figyelmébe ajánlja **Tóth-Duto légoltalmi irány fénylámpáit, légoltalmi világító feliratokat** **Tóth Miklós** okl. gépészmérnök Budapest, IV., Molnár-u. 12-14. Telefon: 388-152.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, **h.** = havivásár, **oák.** = országos állat- és kirakóvásár, **oák.** = országos állatvásár, **ok.** = országos kirakóvásár, **hák.** = havi állat- és kirakóvásár, **há.** = havi állatvásár, **hk.** = havi kirakóvásár, **áll.** = állatok, **se.** = sertés, **szm.** = szarvasmarha, **felh.** = felhajtás.

Február 11., vasárnap: Abádszalók oák., Baja oák., Felsődabas oák., Kunszentmárton oák., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban; d. e. nyersbőrvásár; d. u. oák. — **Február 12., hétfő:** Celdömök oák., Dunapataj oák., Dunavecse oák., Galambok oák., Irsa oák., Jászapáti oák., Kunszentmárton oák., Mágocs oák., Miskolc oák. és há. a külön e célra épített istállóban, Nagyszakácsi oák., Nagyvázsony oák., Nógrád oák., Pápc oák., Pásztó oák., Pécsvárad oák., Rakaca oák., Sárbogárd oák., Szeghalom oák., Vásárosnamény (Ugocsa) oák., Veszprém oák. — **Február 13., kedd:** Dunavecse ok., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Nagyvázsony ok., Pásztó oák., Szikszó h. szm. és ló felh.-sal, Tamási oák., Zalaegerszeg há. — **Február 14., szerda:** Bajna oák., Kaba oák., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Székesfehérvár oák., Szentlőrinc oák., Tiszabercel oák., Városlód oák. — **Február 15., csütörtök:** Bajna oák., Bakonycsérnye oák., Drávafok oák., Mád ok., Miskolc há. a külön e célra épített istállóban, Tiszalök oák. — **Február 16., péntek:** Büsszi oák., Csenget oák., Mike oák. — **Február 17., szombat:** *Nincs vásár.*

A törvényhatóságok első tisztviselője egyes vásárok határmajját közszükséglet által indokolt esetben *kívételesen át-helyezheti*, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett *pótvásárt engedélyezhet*. A fent közölt adatokban tehát *kívételesen* változások történhetnek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

S. K. Atány: Kérdéseire a legközelebbi népgondozási kirendeltség ad részletes választ. — **P. A. Mohács:** A „Botászati Zsebnaptár” nálunk is megrendelhető, ha beküldi a naptár árát és 20 fillér portóköltséget. Az utánvétellel való küldés lényegesen drágább.

Arany- és ezüstpénzek ára

1940 február 6.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 57 fillér; kétkoronás 114 fillér; ötkoronás 2 pengő 85 fillér; régi egyforintos 1 pengő 45 fillér.
14 karátos tómararany grammonként 6 pengő.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, II. 11.:

8: Ébresztő. Utána: Szózat. Majd: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath., 11.15: Evangélium intenzívjelet. 12.30: Időjelzés, időjárás és vízjelzés. 12.30: Melleszenek. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 15.45: Táncczenekar. 16.30: Előadás a szójáról. 17: Hírek. 17.15: Cigányzene. 18: Előadás. 18.45: Hegedű. 19.10: Sporteredmények. 19.15: Hírek. 19.25: Felolvasás Londonról. 19.40: „Muzsikál a mult.” 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Táncczenekar. 23.20: Cigányzene. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, II. 12.:

12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Katonazene. 16.15: Diáklőra. 17.15: Szalonzene. 18: Előadás. 18.30: Táncczenekar. 18.50: „Mit várhatunk a külföldi magyaroktól?” 19.25: Magyar nő-ták. 20: Séta „A magyar művészetért”-akció képzőművészeti kiállításon. 20.20: Operaházi zenekar. 22.10: Cigányzene. 23.25: Hanglemez.

KEDD, II. 13.:

12.10: Hanglemez. 13.30: Szalonzene. 16.15: Háztartási előadás. 17.15: Cigányzene. 18.15: Előadás. 18.45: Olasz és spanyol dalok. Ének. 19.25: Előadás. 20: „Hazajáró lélek.” Szimf. 22.10: Táncczenekar. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, II. 14.:

12.10: Postászenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diáklőra. 17.15: Jazz-

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Február 11., vasárnap délután 3 óra:

LACZKÓ ALADÁR kísérletügyi főadjunktus: „Termeljünk rostos növényeket.” — **KOLBAI KÁROLY** gazd. akadémiai tanár: „Korszerű gyepesítés”.

Február 15., csütörtök, d. u. 5.15 ó.:

CSUKÁS ZOLTÁN gazd. akadémiai tanár: „A csáváztatás”.

BUDAPEST II.

Február 13., kedd délután 5.45 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Február 17., szombat, d. u. 5.45 óra:

Mezőgazdasági félóra.

hármás. 17.45: Közvetítés **Doboz** közszükséglet: „Hogyan láplálja a Zöldkereszt a falu szegény gyermekeit?” 18.15: Szalonzene. 19: Előadás. 19.30: Operaházi előadás — Tosca — közvetítése. 20.25 és 21.20: Hírek. 22.10: Időjárás, cigányzene. 23.20: Táncczenekar.

CSÜTÖRTÖK, II. 15.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Jazz zenekar. 16.15: Ruszin műsor. 17.15: Előadás. 17.45: Táncczenekar. 18.50: „A falusi házak légóalma.” **Péczely József** ny. szerkesztő előadása. 19.25: Cigányzene. 20: Előadás. 20.30: Szalonzene. 21: Küllügyi negyedóra. 22.10: Vonósnyegyes. 23.15: Cigányzene.

PÉNTEK, II. 16.:

12.10: Cigányzene. 13.20: Katonazene. 16.15: Diáklőra. 17.15: Felolvasás. 17.45: Ének. 18.50: Előadás. 19.30: Operaházi előadás — Fidelio — közvetítése. 20.50: Hírek. 22.25: Szalonzene. 23.25: Táncczenekar.

SZOMBAT, II. 17.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Énekkar. 14: Hanglemez. 11.15: Mesék. 17.15: Műszaki előadás. 17.45: Szalonzene. 18.45: Előadás. 19.25: Hegedű. 19.40: Egészségügyi kalendárium. 19.55: Táncczenekar. 20.10: „Fenség fizetek.” Komédia. 20.45 és 21.40: Hírek. 22.25: Cigányzene. 23.20: Fuvózenekar.

Budapest II.

Vasárnap, II. 11. 11.:

12.05: Levente-félóra. 15.05: Szalonötös. 18.10: Cigányzene. 18.50: Előadás. 19.20: Hanglemez. 20: Hírek. 20.25: Előadás. 20.55: Hanglemez. 21.40: Időjárás. — **Hétfő, II. 12. 18.50:** Cigányzene. 19.25: Német nyelvoktatás. 20: Hírek. 20.25: Sakkelőadás. 20.55: Táncczenekar. 21.40: Időjárás. — **Kedd, II. 13. 17.45:** Előadás. 18.15: Ruszin-műsor. 19.25: Francia nyelvlecke. 19.45: Táncczenekar. 20.25: Rendőrszenekar. 21.40: Időjárás. — **Szerda, II. 14. 18.45:** Olasz nyelvlecke. 19.30: Elbeszélés. 20: Hírek. 20.25: Zongora. 20.55: Előadás. 21.25: Hanglemezek. 22: Időjárás. — **Csütörtök, II. 15. 17.15:** Hegedű. 18.20: Angol nyelvlecke. 18.50: Cigányzene. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.25: Hanglemez. 21: Cigányzene. 22: Időjárás. — **Péntek, II. 16. 18.20:** Gyorsírás. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.25: Zenés egyveleg. 21.15: Előadás. 21.45: Időjárás. 21.50: Szalonzene. — **Szombat, II. 17. 17.15:** Hanglemez. 17.45: Előadás. 18.15: Előadás. 18.45: Hanglemez. 19.40: Hegedű. 20: Hírek. 20.25: Hanglemez. 21.35: Időjárás.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejférmegei, dunántúli és kistiszai 77 kg-os 20.15, 78 kg-os 20.65, 79 kg-os 20.95, 80 kg-os 21.15. **Rozs:** pestvidéki 16—16.25, más származású 16.20—16.45. **Takarománypiac:** Ia 65—66 kg-os 18.10—18.35, közepminőségű 17.60—17.85. **Sörárpa:** kiváló 22.40—22.70, prima 21.40—21.70, sörárpa 20.40—20.70. **Zab:** közepminőségű 20.40—20.65, **Tengeri:** tiszántúli 20.65—20.75, egyéb állomások 20.35—20.45.

Magpiac. Lucernamag, nyers, arankás 250—275, fehérbárcs, budapesti paritásban 315—320, löhermag, nyers, arankás 145—165, glomzárólt, budapesti paritásban 205—210, bíborhering 65—75, szöszbűkköny 52—58, tavaszi búkköny 40—42, köles fehér, budapesti paritásban 33—36, vörös, budapesti paritásban 32—32.50, csillagfűrt, fehér, laposmagu 18—

20, borsó, Viktória, sterilizált 53—58, expressz, sterilizált 47—51, lencse nagy-magu, sterilizált 36—47, közepmagu, sterilizált 27—33, kismagu, sterilizált 23—26, dunai szokványbub 30.50—31.25, gömbölyű fűrjűbub 33—35, uradalmi kék mák 130—135, baltacim, hántolatlan 05 P mm-ként.

Abraktakarmány. Árpakorpa 13.25, borsóhéj 18.25, buzakorpa 13.50—13.80, napraforgógácsa 14, lenmagpogácsa 16, tökmagpogácsa 16, repcepogácsa 11, kókuszpogácsa 14.50, szárított répaszelt 12.60, rozskorpa 14, buzatakarmányliszt 15.50—16.50, melász 10, halliszt 45 P mm-ként.

Takaromány. Rétsizéna. Ia 11.50—13, IIa 9—11.25, IIIa 6—8.80, muharszéna 12—12.60, lucernaszéna 15—15.50, lucernaszalma 9, rozsszalma 5.50 P mm-ként.

Tenyészmárhák és járműsörkők. Ia belföldi járműsörkőr és beállítási való tino, tarka 580—650 kg-os 62—65, Ia belföldi járműsörkőr 500—580 kg-os 76—62, Ia belföldi járműsörkőr (fehér) 60—65, 1½ éves üsző 50—56, 1½ éves tino 50—56, fiatal, féls fejstelen 75—95 fillér kg-ként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika, tarka Ia 63—67, IIa 50—62, IIIa 36—48, ökrök, magyar IIa 51—60, IIIa 35—44, tarka IIa 53—62, IIIa 35—45, tarka Ia 69—78, IIa 50—68, IIIa 35—49, bivaly, magyar 26, növedék 42—72, kicsontozni való 14—34 fillér kg-ként élősúlyban.

Sertés. Ia uradalmi 115—120, IIa szedett 92—98, IIIa szedett 80—86, Ia öregsertés 96—98, kivételesen 105, IIa öregsertés 86—94, angol tokesertés 104—108, Ia angol sonkasüldő 104—107, IIa angol sonkasüldő 92—98, süldő 92 fillér kg-ként élősúlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 164—172, sózott 170—200, füstölt 190—240, háj 180—186, tepertő 180—240, sertészsir, helybéli 180 fillér kg-ként.

Ló. Könnyebb kocsi (hintós és jukker, stb.) 570, igás kocsi, nehéz, nyugati fajta 475—750, igás kocsi, könnyű nyugati fajta 300—500, számar 115, alárendelt minőségű 16 75—300, vágó 16 30—150 P darabonként.

Baromfi és tojás. **Élőbaromfi:** Tyúk 250—400, csirke, rántani való 140—180, sütni való 180—300. **Leölt baromfi:** Tyúk 160—220, csirke, rántani való 180—320, sütni való 160—320, ruca, hizott 160—220, lud, hizott 160—220, pulyka, hizott 180—280, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—600 fillér kg-ként. **Tojás:** 10 darabig 18—22, apró 15—20 fillér db-ként. **Gyümölcs.** Alma 36—130, aszaltaszilva 100—150, szilvaiz 80—140, gyümölcsiz 120—240, dió, keményhéjú 100—150, dióbél 340—440, mogyoróbél 320—400, lejázott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 440—560, félédes 360—480, rózsas 320—360, mák, kék 160—180, pergetett mész 170—200, kőmennyag 280—300, szinzipan 96—120, közönséges 68—96 fillér kg-ként.

Borpiac. A nagy hideg és rossz utak miatt a forgalom csaknem teljesen szünetel. A kínálat legtöbb helyen tartózkodó, ezzel szemben a kereslet fokozatosan növekszik.

Szesz. Az árak nem változtak.

Gyümölcspálinka. A barackpálinka ára a gyér kínálat folytán drágult és 5.50—5.80 pengő árú vásárolják. A törkölypálinka 3.70—3.80, a seprőpálinka 3.70—3.80, a szilvőrőlum 4—4.20, az eperpálinka 4.20—4.40, a barackpálinka minőség és mennyiség szerint 5—5.80, a borpiac (magasfokú) 5.20, az alacsonyfokú 5, avinálási célokra 3.40 pengőig terjedő árú kelt el, 10.000 literfokonként III. tábla szerinti + 3% forgalmadó.

Idegen pénzek vétele és eladási ára. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többre kerül száz darab:** Angol font 1365—1385, dollár 344.05—350.05, kanadai dollár 301—306, holland forint 182.70—184.90 pengő. **Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:** Cseh korona 11.45—11.80, szerb dinár 7.60—7.90, francia frank 7.70—7.85, román leu 3.20—3.40, bolgár leva 3.30—3.60, olasz lira 17.40—17.90, svájci frank 76.90—77.90 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.